

GävleDala

Tidningen för dig som är medlem i Byggnads GävleDala

Skolelever tävlade i VVS-arbete

sid 3

Välbesökta
medlemsmöten
i Bergby sid 4-5

Dags att våra politiker ser verkligheten och återställer a-kassan

NU HÅLLER ni i premiärnumret av medlemstidningen för Byggnads region GävleDala. Det kan tyckas vara ålderdomligt att starta en tidning i dessa tider när de sociala medierna på nätet tar över mer och mer. Men vi har känt att många av våra medlemmar vill ha en traditionell medlemsinformation i tidningsformat som är lokal för regionen GävleDala och det är vad du just nu läser. Du kommer att få tidningen fyra gånger per år tillsammans med tidningen Byggnadsarbetaren.

VI HOPPAS att vi kan göra en tidning som tar upp lokala fackliga händelser, stort som smått, och att vi kan använda tidningen till kallelser och inbjudningar till möten och utbildningar som vi tycker är viktiga. Vi vill redan här öppna för att ni som läsare hör av er med idéer och uppslag till oss.

NU NÄR VÄRVÄRMEN äntligen har kommit så börjar efterfrågan på arbetskraft att öka och det är välkommet, då det inte kan ha undgått någon att varslen har duggat tätt under den här vintern och våren. Arbetslösheten har varit dubbelt så hög i år som motsvarande tid förra året i vår region GävleDala.

JUST NU FÅR VI många samtal från oroliga medlemmar som upp-täckt att de inte har en a-kassa värd namnet. De märker att de drabbas stenhårt ekonomiskt och känner sig lurade. Istället för att få 80 % av sin inkomst så får många endast 50 %.

Det jäser ute på arbetsplatserna och många undrar var våra politiker finns och man vill ha svar på hur vi ska få en fungerande a-kassa.

DET SKYDD OCH STÖD som borde finnas vid arbetslöshet är en bra och fungerande a-kassa. Men vi vet alla att den borgerliga högerregeringen har raserat och förstört a-kassan. Vi har steg för steg lämnat den svenska aktiva arbetsmarknadspolitiken och ersatt den med en ensidig press på de arbetslösa. Medvetet skapar man ett arbetsmarknadens A- och B-lag och spelar ut grupper mot varandra, med lönedumpning som resultat.

DET ÄR DAGS att våra politiker ser verkligheten och faktiskt återställer a-kassan till det den borde vara, en ekonomisk trygghet vid arbetslöshet.

Anders Ax
Ordförande i Byggnads GävleDala

Byggnads GävleDala

Ansvarig utgivare:
Anders Ax, 010-601 11 92
anders.ax@byggnads.se

REGIONKONTOR
Wallingatan 15
784 34 BORLÄNGE
E-post: gavledala@byggnads.se
Telefonväxel: 010-601 10 02
Fax: 0243-824 88
Org.nr: 886000-0945
Plusgiro: 20 47 30 - 6

VERKSAMHETSKONTOR

Söderhamn
Björnängsvägen 2
826 40 SÖDERHAMN
Fax: 0270-733 60
Gävle
Södra Kansligatan 26
802 52 Gävle
Fax: 026-65 30 35

www.byggnads.se

Byggnads a-kassa

Byggnads a-kassa har sitt huvudkontor i Stockholm men finns även på regionkontor i Borlänge, Söderhamn, Umeå och Stockholm.

E-post: a-kassan@byggnads.se
Telefonväxel: 010 - 601 18 00
www.byggnadsakassa.se

Telefontider

Frågor om ersättning,
medlemskap och
medlemsavgifter:
Måndag till fredag
09:00 - 11:00

Frågor om utlandsarbete:
Måndag, onsdag och fredag
09:00 - 11:00

Frågor om omprövning:
Måndag till fredag
09:00 - 11:00

Adresser

Kassakorten skickas till:
Byggnads a-kassa
FE 36
930 87 Arjeplog

Övriga handlingar och intyg till:
Byggnads a-kassa
FE 36
930 88 Arjeplog

Besöksadress

Besök till regionkontoren förbokar
du via telefon 010 - 601 18 00

Omslag: Simon Nygren Greus
Bild: Kalle Sätterström

Skolmästerskap i VVS

Skolmästerskap i VVS är en årligt återkommande "tävling" för eleverna som utbildar sig till VVS-montörer och går årskurs tre på gymnasiet.

DET HÄR MED tävling brukar jag försöka tona ned, eleverna blir så nervösa om man talar om tävling. Det viktiga är att vi från branschen får se att eleverna klarar av uppgiften vilket kan tyda på att skolan bedriver en bra utbildning.

PROVET BESTÅR AV ett antal frågor som ska besvaras. En timme får teoriprovet ta och det brukar vara mellan 25 till 30 frågor av alla de olika slag, självklart frågor som rör VVS-branschen. Sedan är det ett praktiskt prov som det avsätts hela sex timmar till. Det ska bockas, kapas, mätas och lödas. Det skulle även, vilket var nytt för i år, monteras ett klämringst-rör samt två pressT-rör.

När det var gjort skulle det provtryckas innan det var klart för inlämning.

DET HÄR ÄR inte VVS-arbete av det vanligaste slaget, även om en VVS-montör alltid är noga i sitt arbete så mäts det ju inte och bedöms med millimeterprecision, men det är just vad det görs här. Varenda detalj fingranskas för att så småningom få fram en vinnare i klassen. Det prov som visat sig vara bäst deltar i en tävling för antingen Götaland, Svealand eller Norrland. Dessa prov bedöms då mot prov från skolor tillhörande dessa områden.

DET PROV SOM kommer etta, tvåa eller trea belönas med 10.000,

6.000 respektive 3.000:-. Nu är det inte en enskild elev som får dessa pengar, nej prissumman går till hela den klass som det vinnande bidraget kommer ifrån. I skrivande stund är tävlingen inte avgjord men jag kan säga att eleverna på Hus-hagsgymnasiet i Borlänge verkligen gjorde sitt bästa i utförandet av detta arbete.

NÄMNAS KAN också att det hela sker i samarbete mellan parterna i VVS-branschen. Det vill säga Byggnads och VVS Företagen.

Text och Bild: Kalle Sätterström

Framgångssagan i Bergby

I hård konkurrens om medlemmarnas fritid fortsätter medlemskretsen i Bergby att ha ovanligt välbesökta medlemmöten. För att få lite klarhet i Bergbykretsens framgångssaga bestämmer vi träff med kretsordförande Henrik Hansson, 35 år och anläggare.

MEDLEMSKRETSEN i Bergby är en av de minsta kretsarna i vår region Byggnads GävleDala. Kretsen har 85 medlemmar varav 67 är yrkesverksamma. I en krets med det låga medlemsantalet kan man lätt tro att de har problem med att samla fler än de "närmast sörjande" till medlemmötena. Men det är precis tvärtom! När Bergbykretsen kallar till medlemmöte då kommer det alltid mellan 20 och 30 medlemmar.

FÖR ATT FÅ en uppfattning om hur många det är så kan man säga att om Gävlekretsen med sina 1.700 medlemmar skulle ha samma mötesdeltagande så skulle kretsmötena i Gävle samla ca 500 medlemmar. Det är något man bara kan drömma om i Gävle. Men i Bergby drömmer man inte, man verkställer. När man dessutom vet att Bergbykretsen alltid har sina sammankomster på fredagskvällar blir det hela än mer obergipligt.

Vi börjar med att fråga varför man envisas med att ha möten på fredagar, då vi andra planerar lite veckoslutsmys efter arbetsveckan.

Vi som bor här i Hamrånge, Norrsundet och Bergby jobbar nästan aldrig på hemmaplan. Därför tyckte vi att det var bäst att ha mötena på fredagskvällarna då alla är hemma. Det har vi haft sedan flera år tillbaka och det fungerar jättebra. Vi träffas under trevliga former och diskuterar fackliga frågor. För oss är fredagskvällarna perfekta.

Hur kan ni vara så många på mötena? Det vanliga är ju att kretsarna samlar en handfull medlemmar och i kretsar av er storlek brukar det vara ett gäng veteraner som träffas. På Bergbys möten är besökarna påfallande unga. Hur gör ni för att locka ungdomen till era möten?

Inför medlemmötena brukar jag och Janne Röde ringa runt till medlemmarna. Eftersom vi har mötena på Hakke Gård så har vi en bit att åka och då när vi ringer runt så ordnar vi med samåkning samtidigt. För oss är det inga konstigheter i det, det är så vi brukar göra och det fungerar och det är det som är huvudsaken.

Henrik, du är 35 år och småbarnsförälder, fackligt aktiv och anläggare vilket gör att Du ofta ligger borta på jobb. Hur får Du det hela att gå ihop rent tidsmässigt? När Du kommer hem efter en veckas arbete på annan ort, vill inte frugan att Du ska vara hemma istället för att gå på möte?

Det går bra. Vi har inte medlemmöte varje fredag, vi har 4 möten om året. Sedan jobbar vi ofta skift och då blir det lite längledighet mellan skiften.

Det händer att jobbet krockar med möten i regionen, det kan vara regionsfullmäktige eller något annat på regionsnivå. Då är det inte konstigare än att begära ledigt en dag eller två. Jag har aldrig upplevt det som ett problem. Slaveriet har ju upphört, man får inte fängelse för att man begär ledighet för att fullgöra ett fackligt uppdrag.

Ni hade årsmöte den 1 februari, hur gick det?

Jättebra, vi var 28 medlemmar och så hade vi storfrämmande, förbundsordförande Johan Lindholm gästade oss och gav oss information om vilka utmaningar vi som byggnadsarbetare står inför. Det var en riktig höjdare, Johan till lilla Bergby en fredagskväll. Vem hade vågat hoppas på det?

Vi valde och nominerade kamrater till det vi var berättigade till, allt förflöt lugnt och planerligt. Vi har lite planer

Förbundsordförande Johan Lindholm, till vänster, besökte medlemskretsmötet i Bergby. Här är han tillsammans med fr v styrelseledamöterna Max Granlund, Lasse Rundlöf samt ordförande Henrik Hansson.

på att under senkvintern hitta på något extra och valde också en grupp som ska planera och förbereda lite trevligheter.

Avslutningsvis vill redaktionen på GävleDalas nya medlemstidning uttrycka vår beundran för verksamheten i Bergby. Vi vill också

uppmana alla andra kretsar i region GävleDala att fråga sig själva: Vad är det som skiljer oss och Bergby, vad är det som de kan men inte vi?

Text: Lars Lundberg
Bild: Christian Stark

Derbydrama på Hamrångefjärden

Vi som bor i Byggnads GävleDalas område är vintertid bortskämda med att kunna bevittna hisnande derbymatcher.

INGEN KAN VARA oberörd när det börjar att dra ihop sig till derby mellan Bollnäs och Edsbyn. Flera veckor innan ser man över bandyportföljen så att den är välfylld och räcker hela drabningen.

ETT ANNAT DERBY, minst lika spännande, är det återkommande vinterfiskederbyt mellan Byggnads medlemskretsar Bergby och Ockelbo. I år var matchen förlagd till Hamrångefjärdens gnistrande vårvinteris den 16 mars och matchstart var satt till 07.00.

BERGBYS COACH Henrik Hansson hade tillsammans med Martin Johansson satsat på en hård offen-

siv. Taktiken från lag Bergby var att ta Ockelbo direkt med ett borrhande i vansinnestakt.

OCKELBOS COACH Erik Stensson hade tillsammans med Isak Syri valt en annan taktik. Lag Ockelbo visste att lag Bergby alltid börjar dessa derbyn i rasande takt, därför valde lag Ockelbo att ta Bergby på upploppet. Man inledde med ett lugnt borrhande och enligt uppgift sparade man krafterna genom att ofta använda sig av håll uppgjorda av Bergbylaget.

DE YTTRE förutsättningarna var helt optimala för de 25 tävlande. Strålning sol, klart och kallt. Serveringen och grillen förberedd i minsta detalj av Martin Johansson som redan dagen innan tävling gick i tjänst och såg till att allt blev förberett. Hur slutade då matchen? Oavgjort 1 - 1.

Lasse Rundlöf visar upp sin fångst.

Text: Lars Lundberg
Bild: Martin Johansson

Välbesökt årsmöte trots långa resor

Inte mindre än 83 medlemmar anslöt när det var dags för Byggnads GävleDala att hålla det första årsmötet då Dalarna, Hälsingland och Gästrikland skulle se över ett helt verksamhetsår.

MÖTET HÖLLS PÅ BOLLNÄS Folkhögskola lördagen 23 mars. När vi nu är tre före detta avdelningar som är sammanslagna till en stor region innebär det långa resor för många mötesdeltagare. Det avskräckte inte att gå upp tidigt en lördagmorgon och bege sig långväga. Oavsett om man bor i södra eller västra Dalarna, södra Gästrikland eller norra Hälsingland så är det en bit att åka. Men som sagt, hela 83 ledamöter deltog på mötet

SOM SIG BÖR så öppnades årsmötet av regionens ordförande Anders Ax som hälsade mötesdeltagarna välkomna till Bollnäs Folkhögskola. Därefter lämnade Anders över ord och ton till en kvartett unga musiker som samtliga går en ettårig folkmusikutbildning på nämnda skola.

GRUPPEN UNDERHÖLL med vackra folkmusiklåtar på, mandolin,

fiol och elbas. En riktig trivsamt stund med fin musik, en bra början på ett årsmöte. Folkmusiken var väl egentligen det enda som avvek från att i övrigt vara ett helt normalt årsmöte.

HUVUDUPPGIFTERNA för årsmötet avlöste varandra och förlöpte utan missöden under ledning av mötesordförande Tommy Fundin "gammal" numera pensionerad ombudsman från Byggnads Hälsingland. Verksamhetsberättelsen för vårt första gemensamma år klarades av med ett par redaktionella påpekanden, i övrigt var det inget att anmärka på vilket var bra.

REGIONENS KASSÖR Christer Larsson redogjorde för ekonomin och revisor Mikael Kreander hade med övriga revisorer kontrollerat det hela och hade inget att anmärka på. Styrelsen beviljades med andra ord

ansvarsfrihet vilket dom säkert var glada över. Ja, dom hade ju inte haft någon anledning att känna oro heller får vi hoppas.

VAL SKA också förättas på ett årsmöte och det gick smärtfritt även det. Valberedningen hade gjort ett bra arbete med de nomineringar som inkommit från regionens medlemskretsar. Valen klarades därför av i rasande fart och vi kunde istället låta oss informeras om det rådande läget i avtalsförhandlingarna.

FÖRHOPPINGSVIS är avtalen klara när denna tidning kommer ut och att vi då har en situation där vi kan hoppas att "ordning och reda" kan skönjas i byggbranschen.

Text och bild: Kalle Sätterström

VVS-montörer på "rätt kurs"

Text och bild: Kalle Sätterström

När Byggnads region GävleDala bjöd in till kurs resulterade det i att 13 montörer infann sig i Borlänge den 28-29 februari.

KURSEN VAR avsedd för dem som redan känner sig lite hemma i avtalsfrågor och ackordsfrågor men vill lära sig lite mer. Det blev två fullspäckade dagar där vi diskuterade vad man bör tänka på vid ackordsarbete. Det var allt från att skriva en ackordssedel till att göra en ackordsuppgörelse.

ATT DET inte är lite att tänka på blev alla snart varse. Det är dock inte mer än att det kan vara värt att arbeta på ackord ibland. Ofta blir löneutfallet bättre än den fasta tidlön man ofta arbetar på. Det kostar heller inget extra att ta hjälp från Byggnads när man ska göra en ackordsuppgörelse.

TIDIGARE fick man betala en särskild mätningavgift när man skulle ha ett ackord uppmätt men den avgiften är sedan många år borttagen. Nu ingår mätningsarbetet i den service man som medlem i Byggnads har rätt till. Självklart blev det en genomgång av vår mätlista, Normtid VVS.

MÅNGA HADE redan erfarenhet av den men lite repetition är aldrig fel. Vi hade även ett par grupparbeten där deltagarna fick lära sig leta i listan och tidsätta ett badrum, både vad det gäller avlopp, vatten och porslin. I uppgiften ingick även att uppskatta hur lång tid de skulle behöva för att utföra detta arbete samt utifrån det även räkna ut vad förtjänsten skulle bli.

ETT PAR timmar ägnades åt VVS-Installationsavtalet. Avtalet kan man avsätta hur många timmar som helst på utan att bli fullärd men det finns så mycket man vill ha med på en kurs så ett par timmar fick räcka för denna gång.

ETT LITET förhandlingsspel klarade vi också av. En övning som gick ut på att verkligen tänka på vad man ska få med när man gör en ackordsuppgörelse. Först var det en stund grupparbete där grupperna fick utse en som skulle företräda ackordslaget.

Denne skulle sedan till företaget och förhandla om det kommande projektet.

VI SOM VAR kursledare iklädde oss då rollen som företagsledare och agerade motpart till montörernas utsedde kille. Roger Borggren, anställd på YIT i Rättvik, hade blivit utsedd och det var inget dåligt val av grabbarna i hans grupp. Roger klarade uppgiften med glans så hans arbetskamrater behöver inte vara rädd om de skickar fram honom som förhandlare.

UNDER DAG två blev det en grundlig genomgång av vilka försäkringar man omfattas av som medlem. Det var vår försäkringskille, Jon Andersson som informerade. Som grädde på moset fick vi även besök av vår rörkille på Förbundskontoret i Stockholm. Anders Larsson som varit i Borlänge på ett annat uppdrag fick en stund över och då passade på att besöka oss på. Det var mycket uppskattat av killarna att få ställa lite frågor till honom.

Jon Andersson, som jobbar med försäkringar i regionen, gav kursdeltagarna en genomgång av vilka försäkringar man omfattas av som medlem i Byggnads.

Byggnadsarbetarna satte ner foten

I skrivandets stund är det bara timmar sedan vi nåddes av beskedet att Byggnads varsel om strejk har blivit avblåst.

DET HANDLADE om ansvaret för huvdentreprenörerna och att underentreprenörer inte ska kunna slingra sig från ansvaret både för löner och arbetsmiljö. I resonemanget med Byggnads motpart Sveriges Byggindustrier (BI) avvisade man kravet från Byggnads först med att det var orealistiskt och inte genomförbart.

NÄR BYGGNADS tröttnade på BI och varslade om strejk, då bytte företagen taktik. BI spelade då ut sitt politiska kort. Med orden sade man sig ha full förståelse för Byggnads krav. Detta medgivande var ett direkt resultat av att allmänheten via press och annan media visat inte bara förståelse för Byggnads utan också till fullo delar uppfattningen att det måste vara ordning och reda inom byggbranschen.

BI:S HÅLLNING blev därför att det inte var "parternas sak". Ansvaret för att underentreprenörerna ska följa lagar och avtal var enligt BI en fråga för riksdagen, inte för Byggnads. Därmed trodde BI att frågan var borta från avtalsrörelsen och skulle hamna hos riksdagens politiker som trängs i nyliberal anda. BI blev också tagna av den beslutsamhet och stridvilja som man möttes av hos byggnadsarbetarna. Byggnadsarbetarna satte ner foten på allvar och visade att tvingas vi ut i strejk så får det bli så.

BYGGNADS KAN ha bra förhandlare och advokater men utan rejäla hedersmän och medlemmar bakom ryggen blir det ingenting. Det var Ni och inga andra som tvingade fram

förhandlingsresultatet.

"Parterna ska därför gemensamt utarbeta ett förslag för ordning och reda i byggbranschen där man ska kontrollera att skatter, avgifter, lön och ersättningar betalas ut och att illojal konkurrens genom osunt eller brottsligt agerande inte förekommer i byggbranschen."

TILL DETTA kom att avtalet blev bättre på arbetsmiljöområdet samt att arbetstidsförkortningen ökade med 3 timmar till 37 timmar per år. Allt detta och mycket därtill var helt Er och ingen annans förtjänst.

MEDLEMSKRETSMÖTEN

Avesta

Onsdag 8 maj klockan 19.00
Metallhuset

Mora

Tisdag 7 maj klockan 18.30
Hotell Mora Parken

Vansbro

Onsdag 24 april klockan 18.00
ABF Vansbro

Hudiksvall

Torsdag 25 april klockan 16.30
O Sole Mio Hudiksvall

Ljusdal

Torsdag 25 april klockan 19.00
Byggnads lokal Ljusdal

Söderhamn

Torsdag 25 april klockan 17.00
Kulturens Hus Söderhamn

Falun

Tisdag 14 maj klockan 17.00
Folkets Hus Falun

Malung

Torsdag 30 maj klockan 18.15
Folkets Hus Malung

Älvdalen

Tisdag 14 maj klockan 19.00
Älvdalens Hotell

Är du i behov av ett branschcertifikat?

På VVS-Installationsavtalets område finns nu möjlighet att söka branschcertifikat utifrån antal arbetade år i yrket.

Byggnads och VVS-Företagen har träffat en överenskommelse som innebär att man kan ansöka om ett branschcertifikat utifrån antal år i yrket. Det gäller VVS-montör, industrirörmontör, VVS-isolerare samt isoleringsplåtslagare. Det är lite olika regler om man har genomgått en grundutbildning eller ej. Det är även olika krav på antal år för olika yrken. Under vissa förhållanden kan man få avlägga ett branschprov för att få ett branschcertifikat. Det går att läsa om detta på www.vvsyn.se

Har du funderingar kring detta, kontakta gärna regionens utbildningsansvariga.

Nästa nummer av Byggnads GävleDala utkommer den 11 juni